



ครอบครัว กับการดูแล ผู้ป่วย แผลกดทับ



ติดต่อเรา :



กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์
โรงพยาบาลราชวิถี 2 (รังสิต)

FACEBOOK: สังคมสงเคราะห์ ราชวิถี 2 รังสิต

แผลกดทับ คือ อะไร?

การบาดเจ็บเฉพาะที่ของผิวหนังหรือเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง อันเกิดจากแรงกดทับที่ผิวหนังเป็นเวลานาน แผลกดทับมีลักษณะผิวหนังทั้งที่ยัง สมบูรณ์และผิวหนังที่เป็นแผล มักเกิดขึ้นบริเวณผิวหนังที่หุ้มกระดูก เช่น ส้นเท้า ข้อเท้า สะโพก หรือกระดูกก้นกบ

กลุ่มเสี่ยงในการเกิดแผลกดทับ

- ผู้ป่วยและผู้สูงอายุ ที่ติดเตียง
- ผู้ที่มีภาวะแขนขาอ่อนแรง
- ผู้ป่วยขาดสารอาหาร
- ผู้ที่ควบคุมการขับถ่ายไม่ได้
- ผู้ที่มีโรคประจำตัว โรคเรื้อรัง
- ผู้ได้รับอุบัติเหตุ



บทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยแผลกดทับ

- ให้การดูแลผู้ป่วยในมิติกาย จิต สังคมและจิตวิญญาณ
- ปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของผู้ป่วย
- ฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย ส่งเสริมการออกกำลังกาย
- สนับสนุนทางอุปกรณ์ทางการแพทย์-ของใช้ ในการดูแล
- ส่งเสริมด้านโภชนาการให้ครบถ้วน เหมาะสม

ผลกระทบต่อผู้ดูแลผู้ป่วยแผลกดทับ



ผลกระทบต่อทางด้านร่างกาย

การดูแลผู้ป่วยตลอดทั้งวัน ย่อมทำให้ผู้ดูแลมีอาการปวดเมื่อย โดยเฉพาะหลังจากการออกแรงอุ้ม ยกพยุง พลิกตัวอ่อนเพลีย พักผ่อนไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ดูแลมีภาวะเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพมากขึ้น



ผลกระทบต่อทางด้านจิตใจอารมณ์

การดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะพึ่งพิงตลอดเวลา บางรายมีปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ร่วมด้วย ส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยและผู้ดูแล อาจทำให้ผู้ดูแลรู้สึกเครียด และกังวล เสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้าได้มากขึ้น



ผลกระทบต่อทางด้านสังคม

ผู้ดูแลส่วนใหญ่ต้องใช้เวลาไปกับการช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีภาวะพึ่งพิงที่บ้าน ทำให้ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เกิดภาวะแยกตัวออกจากสังคม อาจเกิดปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวจากการไม่มีเวลาดูแลครอบครัวของตนเอง หรือมีการผลัดภาระการดูแลระหว่างสมาชิกในครอบครัว



ผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจ

การดูแลผู้ป่วยแผลกดทับต้องมีการดูแลอย่างต่อเนื่อง ในบางรายใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ รวมถึงของใช้ที่จำเป็นเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย ส่งผลให้รายจ่ายของครอบครัวเพิ่มสูงขึ้นด้วย

การส่งเสริมผู้ดูแลผู้ป่วยพลัดกับ



การส่งเสริมให้ผู้ดูแลยอมรับการเจ็บป่วย

ความรู้สึกเครียด กังวล การเป็นภาระของผู้ดูแล ส่งผลให้พฤติกรรมและอารมณ์ของผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงไปจากการส่งเสริมให้ผู้ดูแล เข้าใจและยอมรับความเปลี่ยนแปลง คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ป่วย จะทำครอบครัวและผู้ป่วยมีความเข้าใจกันมากขึ้น



การส่งเสริมความคิดเชิงบวกและเสริมพลังอำนาจ

การเสริมพลังอำนาจแก่ผู้ดูแล สามารถทำได้โดยการให้กำลังใจ การรับฟังปัญหาและความรู้สึก จะทำให้ผู้ดูแลมีพลังในการดูแลผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น



การส่งเสริมบทบาทการดูแลในครอบครัว

การให้ความรู้ ส่งเสริมความเข้าใจแก่ครอบครัวเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยพลัดกับ เพื่อให้เข้าใจบทบาทการดูแลในครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม ตลอดจนแบ่งบทบาทหน้าที่ในการดูแล ให้มีผู้ดูแลหลักและผู้ดูแลรอง เพื่อป้องกันภาวะเครียด กัดดัน และความรู้สึกเป็นภาระแก่ผู้ดูแลหลักได้



การแนะนำแหล่งประโยชน์ในการสนับสนุนผู้ดูแล

การแนะนำ ประสานส่งต่อเพื่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่ ที่สามารถให้ความดูแลช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น ศูนย์บริการสาธารณสุข แหล่งประโยชน์ด้านสังคม เช่น ศูนย์ช่วยเหลือสังคม ศูนย์บริการคนพิการ เป็นการสนับสนุนให้ผู้ดูแลมีพลังในการดูแลได้มากขึ้น

บัตรประจำตัวคนพิการ



เอกสารที่ใช้ประกอบการทำบัตรประจำตัวคนพิการ

- คนพิการ : บัตรประจำตัวประชาชน, ทะเบียนบ้าน, รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว (ไม่เกิน 6 เดือน) จำนวน 2 รูป และเอกสารรับรองความพิการของผู้พิการ
- ผู้ดูแลคนพิการ : บัตรประจำตัวประชาชน และทะเบียนบ้าน



สถานที่ให้บริการออกบัตรประจำตัวคนพิการ

- กรุงเทพมหานคร : ติดต่อศูนย์บริการคนพิการ กรุงเทพมหานคร และสาขา
- ต่างจังหวัด : ศูนย์บริการคนพิการประจำจังหวัด



สิทธิประโยชน์ของคนพิการ

- ได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ 800 บาท
- บัตรทองประเภท ท74 สามารถรับบริการด้านสาธารณสุขของรัฐได้ทุกที่ ทุกแห่ง โดยไม่ต้องมีหนังสือส่งต่อ
- สามารถเข้ารับบริการฟื้นฟูร่างกาย สมรรถภาพทางการแพทย์ได้แก่ การฟื้นฟูการได้ยิน การฟื้นฟูการมองเห็น กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด เป็นต้น
- มีสิทธิได้รับอุปกรณ์ในการช่วยเหลือคนพิการ เช่น อุปกรณ์เทียม อุปกรณ์เสริม ขาเทียมฟรี หรือเครื่องช่วยคนพิการ เป็นต้น โดยไม่คิดมูลค่า
- บริการทางการศึกษาโดยที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต
- ส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของผู้พิการ บริการให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ โดยไม่คิดดอกเบี้ย
- การลดหย่อนค่าโดยสารขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการ

ชุดสิทธิประโยชน์ บริการด้านสาธารณสุข

สำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

สามารถขอรับบริการได้ที่หน่วยบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน ศูนย์สุขภาพชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) รวมถึงอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.)

- บริการประเมินก่อนให้บริการและวางแผนการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (Care Plan)
- บริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข โดยบุคลากรสาธารณสุข (ทีมหมอครอบครัว)
- บริการดูแลที่บ้าน/ชุมชนและให้คำแนะนำแก่ญาติและผู้ดูแล โดย caregiver / เครือข่ายสุขภาพอื่น ๆ / อาสาสมัคร จิตอาสา
- บริการจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่จำเป็นตามสภาพ เช่น ที่นอนลม ชุดดูดเสมหะ/ของเหลว เป็นต้น
- ผ้าอ้อมผู้ใหญ่ แผ่นรองขับถ่ายขับถ่าย สิทธิประโยชน์ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ซึ่งครอบคลุมประชาชนทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ โดยใช้งบประมาณจากกองทุนสุขภาพตำบล หรือ กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (กปท.) รับฟรีไม่เกิน 3 ชิ้นต่อวัน ตามการประเมินตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ผ่านกองทุนสุขภาพตำบล (ไม่สามารถไปรับที่หน่วยบริการ หรือโรงพยาบาลโดยตรงได้)



อ้างอิง :

- บัตรประจำตัวคนพิการ, กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. <https://dep.go.th/rights-welfares-services/register-disabled-person-id-card>
- ชุดสิทธิประโยชน์ บริการด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง. สปสช. <http://ltc.nhso.go.th/ltc>